

ДНЕВНИКЪ

(стенографически)

НА

ОБЛАСТНОТО СЪБРАНИЕ, ЧЕТВЪРТА РЕДОВНА СЕССИЯ

XX ЗАСЪДАНИЕ, ВЪ ЧЕТВЪРТЪКЪ, НА 11 НОЕМВРИЙ 1882 ГОДИНА.

(Начало въ 1 часа слѣдъ пладнѣ, подъ Прѣдсѣдателството на Подпрѣсѣдателя Д-ра Янкулова).

Прѣдсѣдательтъ: (звъни) Ще ся прочете списъкътъ на г-да депутатитѣ. Секр. (чете списъкътъ).

Прѣдсѣдательтъ: Въ днешното засѣдание присѣдствувать 43 д., отсѣдствувать 11; съ отпускъ: Д-ръ Дагоровъ, Златаровъ, Хр. Христовъ, Пеневъ и свѣщ. Тилевъ; безъ отпускъ: Аристагесъ, Рабинъ Ефенди, Митр. Панаретъ, Г. Груевъ и Маджаровъ.

Ще ся чете протоколътъ отъ мин. засѣдание. (Секретарьтъ го прочита).

Има ли нѣкой да направи бѣлѣжка?

Ив. Ст. Гешовъ: Азъ отсѣдствувахъ завчера по болѣсть и ще прѣдстави свидѣтелство ако е нужно. Моля да ся заличи въ протокола името ми изъ отсѣдствующихитѣ.

Прѣдсѣдательтъ: Спорѣдъ правилника г-нъ Гешовъ ще прѣдстави медицинско свидѣтелство. Събранието приема ли бѣлѣжката му? (Приема). Има ли другъ да прави бѣлѣжка?

В. Нейчовъ: Не съмъ умѣялъ да ся направи болѣнъ за да права сега бѣлѣжка. (Смѣхъ).

Прѣдсѣдательтъ: Протоколътъ е одобренъ. Г-нъ Секретарьтъ ще прочете нѣколко съобщения.

„Господине Прѣдсѣдателю!

Приключенъ въ настоящето ми, имамъ честта да Ви прѣпровождая единъ законопроектъ за присажданието на сипаницата, прѣдставенъ вчера ментъ отъ г-нъ

Главниятъ Секретарь, Директоръ на Вътрѣшнитѣ Дѣла. — Този прѣдмѣтъ е билъ урѣденъ отъ менѣ съ публично-административни правилници, издадени, единиятъ на 23 Февруария, другиятъ на 21 Августъ 1881 год. Приемете и пр.
г. Пловдивъ, 10 Ноемврия 1882 г., № 3435.

Генералъ-Губернаторъ:
(подп.) А. Богориди.

Началникъ на Канцелярията:
(подп.) Ж. Павлитовъ“.

„Господине Прѣдсѣдателю!“

Приключенъ въ настоящето ми, ще намѣрите единъ законопроектъ, приготвенъ по грижа на г-нъ Директорътъ на Финанциитѣ, за искове по прями данѣци; прѣдмѣтъ върху който азъ съмъ издалъ два публично-административни правилника, единъ на 27 Май, другъ на 10 Юния с. г. Приемете и пр.

Гр. Пловдивъ, 10 Ноемврия 1882 г. № 3440.

Генералъ-Губернаторъ:
(подп.) А. Богориди.

Началникъ на Канцелярията:
(подп.) Ж. Павлитовъ“.

„Господине Прѣдсѣдателю!“

Приключенъ въ настоящето ми, имамъ честта да прѣдставя, на удобрението на Уважаемото Областно Събрание, единъ законопроектъ за заплатитѣ на чиновницѣ и служащитѣ отъ гражданско вѣдомство. Приемете и пр.

Гр. Пловдивъ, 11 Ноемврия 1882 г. № 3443.

Генералъ-Губернаторъ:
(подп.) А. Богориди.

Началникъ на Канцелярията
(подп.) Ж. Павлитовъ“.

Дръ Хакановъ: Единъ отъ законопроектитѣ, които ся прѣдставятъ днесъ е много нуженъ, именно законопроектътъ за заплатитѣ на чиновницитѣ. Азъ ще моля Обл. Събрание да даде по бързъ ходъ на тоя отъ другитѣ. Да ся прати на комиссията по скоро да го прѣгледа и да го прѣдстави.

Прѣдсѣд.: Подкрѣпя ли ся това прѣдложение? (подкрѣпя ся). Които ся за него да вдигнатъ рѣка (приема ся). Проектътъ ще ся проводи на надлѣжната комиссия заедно съ другитѣ. Пристѣпваме на първия дневенъ рѣдъ, който е гласуване изцѣло законопроектътъ за учрѣждение на практическото земледѣлческо училище въ Областта. Г-нъ Секретарь ще чете списъкътъ на депутатитѣ.

Секр. (чете списъкътъ).

Прѣдсѣд.: Резултатътъ на поименното гласуване е слѣдующий: отъ 37 гласоподающи, законопроектътъ ся приема съ 36 гласа — за, и 1 — противъ.

Пристъпваме към втория дн. рѣдъ, който е разискване закон-проектътъ за адвокатитѣ. Желаетъ ли нѣкой да говори по начало? Като нѣма възражение пристъпваме членъ по членъ.

Законопроектъ за адвокатитѣ. Прѣдварителни бѣлѣжки. Чл. 1. — Лицата, които като адвокати се занимаватъ съ прѣдставлението интереситѣ на сѣдящитѣ съ страни въ едно сѣдилище на Источна Румелия, трѣбва да отговарятъ напълно на прѣдписанията на настоящитѣ законъ.

Комиссията приема тоя членъ съ измѣнение на думитѣ, въ мѣсто „съ прѣдставлението“, „съ поддържанieto и защищаванieto“ и пр.

В. Нейчовъ: Г-да! азъ имамъ честъ да съмъ отъ комиссията, която прѣгледва тоя законопроектъ. Но то не значи, че трѣбва да не възражавамъ и на нейнитѣ прѣдложения. Тоя първий членъ, както е редактиранъ, включаваше въ себе идея, че ще има лица, които не като адвокати да прѣдставляватъ чужди интереси прѣдъ сѣдилището. Желателно е да се вникне добръ въ смисъла на члена.

Матакиевъ: Неца да възражавамъ на г-на Нейчова, но изобщо ще кажа, че тоя проектъ е много добръ. Колкото погрѣшки се намѣриха, комиссията ги исправи за да не се спира Събранието и на граматически поправки.

(Чл. се приема съ попр. на ком.)

Чл. 2. — Освѣтъ горѣказанитѣ лица, никой не може да прѣдставлява странитѣ въ Сѣдилището, освѣтъ: 1. Роднини роднинитѣ си до четвърта степенъ. 2. Съучастницитѣ въ процесътъ (*litis consortes*).

Комиссията приема членътъ безъ измѣнение.

В. Нейчовъ: Незная, като нѣмаме законъ, който да задължава, да ли можемъ задължи хората да се прѣдставляватъ прѣдъ сѣдилищата чрѣзъ роднини или адвокати? Може ли тоя членъ да има такъво задължение? когато се касае да се прѣдставлява едно лице, прѣдъ първата инстанция особено. тамъ не може да се прѣдставлява отъ роднини, безъ да говори за адвокатъ. Азъ вѣрвамъ, че се подразумѣва тукъ, че и самото лице може лично да прѣдставлява и защищава своитѣ интереси. За това нѣма съмнѣние. На това основание членътъ тукъ постановява, че то може да се прѣдставлява и отъ роднини и други, защото може да имъ даде пълномощие. Като приемемъ това, значи лицето има довѣрие къмъ онова на което дава пълномощие. Но довѣрие може да има едно лице и къмъ зетъ, вучо — и такива трѣба да се разумѣватъ въ категорията на „роднинитѣ“. Азъ даже и въ комиссията направихъ такъво прѣдложение, но не се прие. Сега като тука има събранъ повече умъ, правя тая бѣлѣжка.

Матакиевъ: Тукъ е именно опрѣдѣлено, че роднини до 4 степенъ могатъ да прѣдставляватъ своитѣ роднини. Тукъ не се разбира, че и приятели и познаници могатъ да бждатъ такива. Има хубаво опрѣдѣление.

Ив. Ст. Гешовъ: Дѣйствително членътъ не разбира за приятели и познаници, но и не опрѣдѣлява хубаво всички ли роднини до 4 степенъ се разбиратъ. За това не ще бжде излишно, ако се прибави на I ал. думата „включително“.

Дир. Саллабашовъ: Въ проекта въ тая алинея, подъ думитѣ роднини роднинитѣ си до 4 стъл., се разбиратъ роднини *включително*. За по-голяма яснота не е излишно, ако се прибави тая дума.

В. Нейчовъ: Азъ мисля, съ този членъ оставаме пакъ въ недоумѣние съдилицата да тълкуватъ кои роднини ся разбиратъ. При туй единъ ищецъ, може би, е много скромнъ и да нѣма възможность да плати на адвокатинъ. Да натовари пакъ нѣкой свой роднина, нѣма довѣрие къмъ него. Ако поинка да опълномощи нѣкой свой съсѣдъ, къмъ когото има повече довѣрие — защо да не ся приема? Постановлението на тоя членъ мене ми ся види доста опасно.

Ив. Герджиковъ: Азъ вѣрвамъ, Обл. Събрание ще приеме членътъ тъй както си е. Ако приемемъ прѣдложението на г-на Нейчова, тогава хичъ не ни е нуженъ тоя законъ, а да останемъ както сме практикували до сега. Днесъ дохожда единъ селенинъ да ся тужи въ съдилището. Намира ся съ единъ безсѣвѣстенъ, повѣрява си сѣдбата нему и прѣдъ съдилището казва, че му е приятель или познайникъ, разбира ся съдилището тогава ще го приеме, не послѣ самий селенинъ ще ся окайва, че далъ 5 лири на такъвъ защитникъ. Така е било до сега и тъй ще остане, ако приемемъ прѣдложението на г-на Нейчова. Искане ли гаранция за хората, трѣбва да приемемъ членътъ тъй. Доволно е, че до 4 стѣп. роднини могатъ да ся приематъ за защитници. Единъ ищецъ все ще има по развитъ, по-образованъ роднина, за да повѣри сѣдбата си нему, който ще я защищава както своята.

В. Нейчовъ: Азъ прѣдлагамъ за III ал. на тоя членъ да ся приеме слѣдующето ми прѣдложение, вземено отъ търговската процедура: „горѣказанитѣ лица неможатъ да прѣдставляватъ въ съдилищата, ако сж лишени отъ довѣрието на ищеца“.

Прѣдсѣдательтъ: Подкрѣпя ли ся прѣдложението на г-на Нейчова?

В. Нейчовъ: Азъ си го оттеглявамъ, понеже виждамъ, че никой нѣма да го подкрѣпи.

Прѣдсѣдательтъ: Комиссията приема въ тоя членъ поправката на г-на Гешова. Приема ли Събранието членътъ съ тая поправка?

(Приема).

Глава първа. За условията, които ся изискватъ, за да може да бжде нѣкой адвокатъ. Чл. 3.—За да може нѣкой да изпълнява адвокатска професия ся изисква:

1. Да е навършилъ 21-годишна възраст и да ся ползува отъ гражданскитѣ си права;

2. Да знае говоримо и писменно языкътъ на болшинството, въ окръжността на съдилището, при което ще упражнява адвокатската професия;

3. Да не е бивалъ осжжданъ за нѣкое злодѣяние или прѣстѣпление, направени отъ користолюбие, или противъ нравствеността;

4. Да не е подъ сѣдебно запрѣщение;

5. Да не е на нѣкой общественна служба, било по изборъ, било по назначение;

6. Да има позволително за упражнение на адвокатска професия.

Комиссията прави слѣдующитѣ измѣнения въ тоя членъ: въ заглавието, въ мѣсто „за условията“, измѣнява съ „условия“. Въ втората алинея на члена изключаватъ думитѣ „говоримо и писменно“. 5 алинея остава тъй: „да не е на нѣкой общественна постоянна служба, било по изборъ, или по назначение“.

Д. Юруковъ: Азъ ми е жално, че не ся намѣрихъ въ комиссията да прѣдложатъ нѣкои измѣнения, които, спорѣдъ мене поне, сж твърдѣ нужни. Въ тоя членъ

ал. 2 казва, че защитникът трябва да знае езикът на болшинството, дѣто ъ окр. сѣдилище. Азъ прѣдлагамъ тукъ да се каже, „който знае официалнитѣ язици въ Областѣта“. Въ 3 ал., при думата „прѣстѣпление“, да се тури прѣдлогътъ „за прѣстѣпление“ за да се знае, че въ първий се разбира „за злодѣяние“, а въ втория „прѣстѣпление“. Въ 5 § сѣщо комиссията прави измѣнение, като прибавя думитѣ „общественна служба или постоянна“. Ще говоря, обаче, за това като се гласуватъ тия ми прѣдложения и приематъ; имамъ намѣрение даже да прѣдложамъ новъ членъ тука.

Матакиевъ: Колкото за 2 § и комиссията се опасаваше да не би ради повече измѣнение да се отблъсне потвърждението на закона. По тая причина остави го непожтнатъ, като намѣри за умѣстно да заличи само думитѣ „писмено и устно“, за да се избѣгне и малкото опасение каквото може да има. Ако сега се приеме прѣдложението на г-на Юркова и комиссията не ще бѣде противна. Колкото за другата поправка на г-на Юркова, нѣма що да възразя. За 5 § тя направи измѣнение, като казва: „да не е на нѣкоя общественна постоянна служба“. Това тя направи прѣдъ видъ, че въ обяснителнитѣ бѣлѣжки на проекта излиза, че и ассесоритѣ при Върховното Сѣдилище, или и въ Окол. Сѣдилища, и нимъ се запрѣщава да бѣдатъ адвокати, когато туй никакъ не е справедливо, понеже тѣхната не е освѣнъ една почетна служба. За туй комиссията казва: „да не е на нѣкоя общественна или постоянна служба“.

Дир. Салабашовъ: Считаамъ за длѣжностъ да дамъ нѣкои обяснения върху прѣдписанието на тоя членъ. Въ втората алинея на члена се казва, че адвокатитѣ трябва да знаятъ езикътъ на болшинството на населението дѣто е сѣдилището и дѣто той упражнява своята професия. Върху тая точка правителството е мислило, че оня, който се наема да защитава интереситѣ на едно общество, то той непрѣмѣнно трябва да знае офиц. езикъ въ туй общество. А кой ще е офиц. езикъ на туй общество, обяснява напълно 22 чл. отъ Органическии Уставъ, въ II-та си алинея (чете); офиц. езикъ, следователно, се счита оня на болшинството, което прѣобладава. Наистина, спорѣдъ прѣдпослѣдната алинея на тоя членъ, позволява се на който иска езикъ да говори страната, т. е. въ сѣдилищата всѣки може да говори на който иска отъ 3-тѣ офиц. езика, туй обаче се отnosi до частнитѣ лица. Правителството иска да тури подъ свой цензъ адвокатското съсловие чрѣзъ тоя членъ. Съ това то мисли, че изпълнява своята длѣжностъ, че това е въ интересъ на населението. Остава пакъ свободно Почитаемото Събрание да приеме прѣдложението му, или не.

Д-ръ Хакановъ: Азъ мисля, че ако Областното Събрание приеме 2 алинея отъ 3 чл., ще постѣпи противъ прѣдписанието на Органическии Уставъ, който твърдѣ добрѣ опрѣдѣлява кой е офиц. езикъ. Зашто ние не можемъ да наложимъ на адвокатитѣ да говорятъ турски, ако защитаватъ въ Кърджалии, да говорятъ гръцки, ако сѣ въ Станимака и пр. Всѣки адвокатъ може да говори на който иска отъ 3-тѣ езика. За това, при всичко че и прѣдложението на г-на Юркова е умѣстно, но трябва да се отхвърли и то, както и алинеята. Що се касае до 5 § (чете го) Това е като едно стѣснение на ония, които занимаватъ ассесорска служба, или друга нѣкоя. Ассесорътъ, ако се остави да пледира противъ сѣдили-

щето, по мое мнѣние, не ще бѣде въ интересъ на страната. Защото той има вече интересъ въ сѣдилището. Сжщето, обаче, може да се каже и за членовѣтъ на Пост. Коммитетъ. Ако единъ членъ отъ Постоянный Коммитетъ упражнява и адвокатска професия, сѣднициѣ много ще се влияятъ, защото, както знаемъ, за назначението на Сѣдия, Постоянный Коммитетъ заличава единъ отъ кандидатитѣ. И, додѣто сжществува такъвъ рѣдъ за назначението на сѣдницѣ, не е мислимо да се позволи членъ отъ Коммитета да бѣде и адвокатъ. Нѣкои ще кажатъ, че сѣдницѣ сж независими и немогатъ да се влияятъ. Мога да призная това, но не мога все пакъ да откажа, че все сжществува една симпатия поне. А и това е достатъчно. За това, по мое мнѣние, алинеята трѣбва да си остане — тя си е на мѣстото, както е отъ правилството.

В. Нейчевъ: Относително 2 ал. на тоя членъ, като членъ етъ комиссията, съгласенъ съмъ да се заличатъ думитѣ „говоримо и писмено“. Като прѣдставитель обаче на Областното Събрание ще направя възражение. Трѣбва тукъ да се даде едно по добро рѣшение на тоя въпросъ. Въ една Околия ся казва, че населението е повече турско, а въ сжщностъ е гърцко. Въ друга ся казва, че е гърцко, а то е българско. Или въ трето, че е турско, а то българско. Това ся пише всѣки день по цариградскитѣ вѣстници. Ако приемемъ тѣй на хаосъ тая алинея, ще имаме много главоболия. Ето защо казвамъ да се даде една ясностъ въ случая.

Азъ, като прѣдставитель на Областното Събрание, зная, че наший елементъ прѣобладава всѣкждѣ. Българскій языкъ е всѣкждѣ официаленъ по управлензето. Само въ едни сѣдилища ся срѣщатъ сегисъ тогисъ истечи отъ други елементи. Прочее, пакъ ще кажа като прѣдставитель, че ония, които търсатъ правосѣдие, сж българитѣ. Въ такъво едно отношение, като сме и къмъ правосѣдието, нѣма сжмнѣние, че то отъ нашия елементъ ся поддържа повече. А, слѣдователно, тоя поддържатель трѣбва да има по голѣми правдини отъ другитѣ, и языкътъ му по голѣмо прѣимущество. Единъ чужденецъ, който знае само 5—6 думи на български напр., той неможе да защитава клиентътъ си, понеже нѣма възможностъ да се споразумѣятъ, и тѣй става загуба. По тия съображения, г-да, ще заключите както и азъ, че трѣбва да има гаранция за населението, а такъва ся добива като защитникътъ знае языкътъ на своя клиентинъ. Не е друго нѣщо, че ся казва тукъ за языка на болшинството. Ние имаме окрѣзи дѣто е турско болшинството, а въ други гърцко. Слѣдователно, тука въ алинеята нѣма казано нѣщо не право, — то гарантира за всички. Потрѣбно е да знае языкътъ на болшинството, дѣто упражнява адвокатската си професия. Това е повече гаранция за българитѣ. Защото, ако има 5 окр. дѣто е турско или гърцко болшинството, въ останалитѣ е българско, дѣто нѣма да ся приеме адвокатъ, ако не знае български языкъ, сир. языка на болшинството. Относително ассесоритѣ отъ сѣдилищата, както и за членовѣтъ отъ Постоянный Коммитетъ, справедливо забѣлѣжи Д-ръ Хакановъ и, слѣдователно, нѣма нужда да ся измѣнява алинеята. Членътъ на Постоянный Коммитетъ все има влияние и повлиява сѣдията да искриви своето правосѣдие.

Ив. Герджиковъ: Комиссията е направила измѣнение въ тая алинея, като е заличила думитѣ „говоримо и писмено“. Ако Областното Събрание не ще да приеме това прѣдложение на комиссията и желае да фигурира туй опрѣдѣление

за знанието языка на болшинството, въ което единъ адвокатъ упражнява своята професия, то комиссията, вѣрвамъ, ще отстъпи отъ прѣдложението си, съ тая обаче разлика, че въ мѣсто „на болшинството“, да се каже „на обществото“. Туй ми мнѣние лесно може да се оправдае. Всѣки адвокатъ трѣбва да бѣде записанъ при едно сѣдилище. Да положимъ, че единъ се записва въ Кърджалийското и отива тамъ, но знае само българский или гръцкый языкъ. На сѣдбата той само говори, сѣдиитѣ само го глѣдатъ, безъ да му разбератъ нѣщо. Има други случаи. Единъ се записалъ при Пловдивското Сѣдилище, и да приемемъ, напр., както каза г-нь Юруковъ, че знае единъ отъ 3-тѣ языка да говори, но турски знае или гръцки. Да почнемъ отъ подаванието на прошение. Сѣдилището трѣбва да го прѣведе, да го разбере и да прати повѣстки. Това не е ли затруднение? Но да положимъ, че тукъ има такива, които знаятъ и 3 языка, но на другитѣ мѣста? Адвокатътъ може да говори единъ отъ тритѣ языка, но що полза когато въ сѣдилището немогътъ го разбра. И твърдѣ е естествено въ таквъ случай да излѣзе рѣшение въ противна смисль. За това комиссията помисли, че трѣбва поне адвокатътъ да знае да говори языкътъ на обществото. Да може да се споразумѣва съ своитѣ клиенти, както и съ сѣдиитѣ. Комиссията не искаше да наложи нѣщо излишно, но това направи съ цѣль да има улѣснение. Адвокатъ човѣкъ, като е писмено грамотенъ, не ще му коштува нищо, ако въ единъ—два мѣсеца се постараетъ да изучи говоримий языкъ.

Колкото за 5 ал. „да не е на общественна постоянна служба, било по изборъ или по назначение“ комиссията какъ мисли? Трѣбва да се даде тълкувание каква е „общественна служба“. Ассесорътъ се избира за въ едно сѣдилище и въ цѣла година отива да засѣдава 50 дни. Ако е той адвокатъ, какъ може да остане таквъ? Законътъ не му дава право да засѣдава по ония процеси, въ които той е замѣшанъ като защитникъ. Но на други дѣла какво му прѣчи? За членоветѣ на Пост. Комитетъ ще кажа, че единъ адвокатъ неможе да влѣзе като членъ въ Комитета, понеже той е вече заложенъ и неможе да напустне адвокатството, като знае че членството е за една година. Нему ще трѣбва много врѣме за да влѣзе въ течението на работитѣ. При това ще му трѣбватъ 6 мѣсеца поне за да доизвърши своитѣ дѣла. Значи, той неможе да се откъсне лесно отъ дѣлата. А ако приемемъ че ще влѣзе членъ неможе да му запрѣтимъ адвокатството и да глѣда само Пост. Ком.; той трѣбва да е свободенъ въ свободното си врѣме да упражнява професията си, толко повече, че той е въ Пост. Комитетъ само за 10 мѣсеца, значи не е на постоянна служба. Сѣщото е за ассесоритѣ, за членоветѣ на градскитѣ сѣвѣти и други, на такива неможе да се запрети да упражняватъ адвокатството. Нѣкои г-да казаха, че сѣдиитѣ ще се влияятъ отъ члена на Пост. Ком., ако той адвокатствува. Тия се безумѣтни опасения. Трѣбва да умрѣ нѣкой сѣдия, или да го испѣдатъ за да чака другъ да се назначи на мѣстото му, тогава когато нѣкой адвокатъ е членъ въ Комитета.

Д. Юруковъ: Много хора не обичатъ трудътъ, но и никой неможе да ги принуждава да се трудятъ, така както неможе никой да запрѣщава на човѣка частний трудъ. Колкото за въпросътъ, че „языкътъ на болшинството“ се обяснява въ

22 чл. кой ся счита. (Чете тоя членъ). Хубаво. Можемъ тукъ да дадемъ тълкувание, че ся отnosi за частни лица, а не и за ония, които минаватъ подъ ценза на правителството. Но нека ся туримъ на почвата на другъ единъ въпросъ: има ли правителството право да урѣжда частнитѣ трудове? Азъ неплащамъ на човѣка и нѣмамъ право да му наложа законъ. Частнитѣ служби трѣбва да ся развиватъ свободно. Разбирамъ, отъ съображения по високи, че адвокатската професия ако и частна, но, като е свързана съ интереситѣ на обществото, трѣбва да ся регламентира поне въ извѣстни условия и права. А какви сж тия извѣстни условия и права? — Тѣзи, които ся прѣдлагатъ не сж въ интереса на частнитѣ служби. Адвокатътъ прѣдставлява частни лица, въ сѣдилището говори отъ името на страната, която прѣдставлява. Слѣдователно, ако той приказва на гръцки, сѣдилището е длъжно да му разбере. Тѣй говори тоя членъ въ Орг. Уставъ, тѣй азъ тълкувамъ. Трѣбва ли дѣйствително да е тѣй? — Нетрѣбва, но тѣй постановили други хора. И трѣбва ние да пазимъ това постановление. Тука, обаче, съ тая алинея ние отнимаме правото на турчина да говори турски, а пакъ той не ще да учи другъ языкъ. И, ако оставимъ такава алинея въ тоя законъ, Султанътъ нѣма да го потвърди. Тогава защо ся трудимъ, защо работимъ безполѣзно?

Г-да! Подобрѣ е да изършимъ едно нѣщо, но полѣзно, отъ колкото двѣ безполѣзни. Хубаво е, твърдѣ хубаво, адвокатътъ да знае языкътъ на болшинството, но неможемъ да успѣемъ. Адвокатътъ, като ся основава на Орг. Уставъ, ще ти говори на единъ отъ тритѣ языка и нѣма никой право да му запрѣти. Той може даже да говори на френски, като знае, че сѣдията обладава тоя языкъ.

За 5 ал. отъ члена, който разискваме, има малко стѣснение. Нѣкой г-да казахъ, че членътъ отъ Пост. Комитетъ неможе да упражнява адвокатството по извѣстни причини. Азъ ся радвамъ за такъво мнѣние. Спорѣдъ Орг. Уставъ всѣкий свободенъ гражданинъ, въ извѣстни, разбира ся, условия, може да бѣде избираемъ за депутатъ. А, като депутатъ, той може да ся избере и членъ на Пост. Комитетъ. Сега, ако запрѣщаваме, щото членътъ на Пост. Ком. да упражнява своята професия — адвокатството, трѣбвало би да запрѣтимъ и като депутатъ да напустне това си частно занятие. Да оставимъ обаче и това. Да видимъ по практическата позла на работата. Въ Комитета ся вършатъ работи юридически. Имаме или ще имаме утрѣ юристи чиновници и адвокати. Като е запрѣтено чиновникътъ да става депутатъ, ако това запрѣтимъ и на адвокатитѣ сега, какви ще останатъ въ Събранието, а, слѣдователно, и въ Комитета? Ще останатъ все доктори на медицината, както сега. (Смѣхъ). Азъ бихъ желалъ да ся доктори на правото отколкото такива на медицината, особенно въ Пост. Комитетъ.

Затова нетрѣбва да ся увеличае въ сѣждения, кочто си нѣматъ мѣстото. Адвокатътъ при сѣдилището трѣбва да глѣда що защитава, а не кого защитава. Така сжщо трѣбва да имаме сѣдии, които да глѣдатъ какво ся говори, а не кой говори. Ако сѣдията глѣда кой говори, той не е сѣдия. Азъ моля почит. ми събратия да не ся увеличае въ противоположни съображения. Сѣдията нетрѣбва да рѣшава въ моя полза, ако защитавамъ, защото съмъ билъ членъ въ Комитета. Той нетрѣбва да глѣда, че говори директоръ, или губернаторъ, той трѣбва да глѣда какво говори.

Митр. Григорий: (Говори върху 2 ал., приведе чл. отъ О. Уставъ, който казва, че тритѣ языка: български, турски и гръцки сж официални въ Областѣта, и заключи, най сетѣ, че не трѣбва да ся отклоняваме отъ прѣдписанието на Орг. Уставъ: всѣки е свободенъ да говори единъ отъ тия язици, който обладава.)

Д-ръ Хакановъ: Г-да! Станахъ пакъ да кажа, че втората алинея на тоя членъ е излишна. Казвамъ излишна е, защото въпросътъ е опрѣдѣленъ отъ основния законъ — О. Уставъ. Г-нъ Юруковъ отъ страна на Комиссията каза, че може нѣкой да говори и по френски, може би по китайски искане да каже, това е една насилна защита на своитѣ домогвания. Но азъ вѣрвамъ, Събранието е убѣдено и ще направи най-добръ, ако отхвърли тая алинея. Инакъ ще стане още разискване, което на всѣкото ще дотѣгне, безъ обаче да ся свърши нѣщо повече. Дохождамъ на 5 ал. на члена. Г-нъ Юруковъ ся показва твърдѣ буенъ, като обясняваше, че ассесоритѣ, както и членовѣтъ отъ Пост. Ком., могатъ да упражняватъ адвокатството, като ни прѣпоръчваше да не сме каприциозни въ разискването. Азъ обаче ще го помоля да си припомни разискването въ миналата сесия относительно службата въ Пост. Ком. и вѣрвамъ ще ся разубѣди самъ въ мнѣнието си. Областното Събрание тогава доде до заключение, че службата въ Пост. Ком. не е вакантна. Този, който е на такава служба, е като единъ чиновникъ (гласове: това го рѣши Обл. Събрание). Г-нъ Герджиковъ като говори за тоя въпросъ спомена и за членовѣтъ въ градскитѣ съвѣти и за др., както и за депутатитѣ. Прѣдставителътъ на Обл. Събрание може да бѣде адвокатъ, нѣ съ члена на Град. Съвѣтъ не е тѣй. Нашето Обл. Събрание има членове и почетни членове — тѣ не могатъ да ся считатъ чиновници. Град. Съвѣтъ състои отъ членове избрани за една година, и тѣ ся считатъ чиновници, защото получаватъ и плата. Тѣ въ нѣколко сесии извършватъ публични работи. Тѣ, прочее, не могатъ да напуснатъ тая си длъжностъ за да работятъ и адвокатство. За главнитѣ Съвѣти. Колкото за членовѣтъ въ тѣхъ не можемъ да имъ запрѣтимъ да адвокатуваатъ — мисля, право сѣдя. Като влѣземъ въ Пост. Ком. ще забѣлѣжимъ съвсѣмъ друго; тука виждаме годишенъ бюджетъ, членовѣтъ за цѣла гедина взематъ своята плата. Виждаме, прочее, че тѣ сж чиновници. Г-нъ Юруковъ каза, че това мнѣние е отъ каприции, може би да каже и отъ страсть. Може да е тѣй, но ще жабѣлѣжа, че всѣки човѣкъ има по едно свое мнѣние, и азъ го имамъ и го поддържамъ. Г-нъ Юруковъ не може да припише на моето мнѣние каприциозность. Ако въ Комитета има доктори на медицина, мисля, г-нъ Юруковъ не е нѣкой докторъ на правото.

Въобще не трѣбва да мислимъ, че ассесоритѣ, членовѣтъ на Комитета, градскитѣ съвѣтници и членовѣтъ на окр. комисии могатъ да извършватъ и адвокатство, понеже тогава не ще ся разбира кои са чиновници и кои не.

Матакиевъ: Ако взема да говоря и азъ както г-нъ Юруковъ и прѣдпослѣднитѣ говоривши г-да, ще отидемъ много по-надалече. Тѣй обаче говоримъ много пати и не зная по коя причина. Ако бѣхме прѣглѣдали прѣдмѣтътъ на разискването ни ще забѣлѣжимъ, че много нѣщо можеше да ся избѣгне, като съвършенно напраздно. Ако бѣхме вникнали добръ да видимъ какво говори 2 ал., за което толко ся блѣскаме, непрѣменно щехме да отклонимъ трудътъ на г-на Юрукова да говори въ интересъ на Комиссията. Щехме да отнемемъ правото на Народ. Прѣд-

ставителъ да говори, че алинеята отъ Комиссия нарушава О. Уставъ. Какво говори най-послѣ тая алинея? Алинеята говори просто защитникътъ да знае езикътъ на болшинството. А това е една гаранция за самото население, което незнае само да защитава своитѣ интереси. Инакъ какъ става: единъ защитникъ, който незнае освѣнъ грѣцки или турски, хваща единъ селенинъ, който отъ български ни дума повече не знае и го защитава. Какъ ще ся разбератъ тѣ помежду си? Какъ защитникътъ ще пита и какъ клиентътъ ще му расправя? Ето защо е турено да знае езикътъ на болшинството. Ако разбира езикътъ на своя клиентъ и послѣдний неговий, на който искатъ нека говорятъ. Даже въ интересъ на самитѣ адвокати е да знаятъ езикътъ, ако искатъ да иматъ повече клиенти. Г-нъ Юруковъ каза, че човѣкъ може да говори и на френски, ако само знае, че сѣддията ще му отбере. Но то не е право. О. Уставъ признава само 3 езика, и сѣддията, макаръ да знае френски, може да запрѣти. Ще кажа нѣщо и за 5 ал.; както мисля Д-ръ Хакановъ настоява на мисълта, че и изборнитѣ не могатъ да адвокатствуватъ, като Гр. Съвѣтници, чл. на Пост. Ком. и на Окр. Ком. Азъ мисля всичкитѣ мотиви за това сѣ, че има опасностъ отъ членовѣтъ на Пост. Комитетъ. Прѣдставете си, обаче, че единъ адвокатствува отъ 5—6 год. и завързалъ доста клиенти. Върши си адвокатството както бакалница. Той ся избира депутатъ, а послѣ и членъ въ Пост. Ком., или пакъ за членъ въ Окр. Коммиссия. Какво да направи? Защото само една година щелъ да бѣде въ Коммитета, да си остави ли професията? (гласове: да ся откаже отъ избора!) Ако ся откаже тогава е друго. Но защо да не ся отказватъ и ония, които сѣ вѣстникари? Адвокатътъ ако е членъ нѣма що да прави на сѣддията, понеже послѣдний вече е избранъ. Той повече може да ся опасаватъ отъ вѣстникара, че всѣкога може да го нападне.

Ако ся въобще впускаме въ сравнения, има много, но сѣ достатѣчни и показанитѣ за освѣтление. Спорѣдъ мене, като депутатъ говора, не остава освѣнъ да приемемъ прѣдложението на Комиссията. То е по-умѣстно отъ колкото инакъ да остане алинеята.

Мехмедъ Хулюсу: Много ся говори по въпроса и доста ся разясни, азъ моля да ся рѣши тѣй или инакъ.

Бръкаловъ: Г-да! Много ся говори и за 2-тѣ — 2 и 5 — алинеи отъ тоя членъ. Но така, спорѣдъ мене, всѣкога ще става, когато Почит. Правителство ни прѣдставя такива проекти безъ рѣдъ. Тукъ ни ся разясни официално, че единственната цѣль на тия алинеи е тая и тая, че нѣмало други философически съображения, но само да опрѣдѣлятъ правото на частнитѣ лица. Обаче, такъво нѣщо тукъ не виждамъ да ся разбира. Азъ не разбирамъ какъ може една народностъ да отстъпи на друга, че имала по-много право, по-много интересъ и по-вече гласъ. Отъ друга страна, ползувамъ ся отъ случая да кажа, че виждамъ Почит. наше Правителство не общава нищо добро съ тълкуванието на тия алинеи. Тукъ ся забѣлѣжава нарушение правата на гражданетѣ. Г-нъ Герджиковъ като говори облѣгна ся и ни показва, че много кадии не знаяли грѣцкый, българскый или турскый езикъ, прѣдъ тѣхъ населението трѣбвало да благоговѣе, да търси спомагателни срѣдства или да си служи съ тѣзи, съ които и кадията. По тоя начинъ той ни прѣдлага една задача. Питаме: въ какво положение ще ся намѣри страната, ако въ една

околия има сѣдии, които не знаятъ освѣтъ турски? Отива г-нъ Герджиковъ и си прави трудъ да ни пита какво ще да станеме. — Твърдѣ лесно разбирамъ какво ще станеме. Ще станеме както е станало въ една басна отъ Криловитѣ, която да ви разказвамъ не искамъ да ви туря въ трудъ да слушате.

Тия двѣ алинеи нѣматъ си никакъ мѣстото, г-да, азъ бихъ молилъ цѣлото Събрание да ги отхвърли. Защото, спорѣдъ мене, това е абсурдно да съществува въ нашия законъ. Трѣбва да се обърне повече внимание на тоя мизеренъ законъ, който ограничава правата на населението, ако искаме да защитимъ личната свобода на хората. Трѣбва да искаме проектъ, който да гарантира повече правата на хората отъ произвола на сѣдилищата, съ които се служатъ до днесъ. А сега щемъ не щемъ много говоримъ, — нѣмаме друга работа. Членоветѣ на Пост. Комитетъ трѣбва да се проводатъ въ едно магическо мѣсто за да станатъ всички адвокати. Тогава обаче ще трѣбва още да клѣкнемъ на колѣна и да се молимъ да измратъ всички сѣдии, та ония които изново ще се назначаватъ да могатъ да се влияятъ отъ членоветѣ на Пост. Комитетъ. Мисля още, че трѣбва и да се почитатъ да се влиятъ сѣднитѣ, колкото за мене, ще кажа не съмъ много отъ плашливитѣ. — Какви са атрибуцитѣ на Пост. Комит.? какво ще бѣде, ако единъ членъ бѣде и адвокатъ? Въпросътъ се отнася до неговитѣ клиенти, които сж по администрацията, тѣ щеха да си произнесатъ и щеха да отидатъ да си дадатъ заключението. Каза се, че единъ асесоръ може да прави адвокатлъкъ, защото нѣмаме право да постѣпимъ противъ О. У., защото тѣ иматъ право на избираемостъ. Тукъ трѣбва прологизмъ. Щомъ съмъ чиновникъ, нѣмамъ шансъ за депутатъ. Сега въпросътъ е, че асесорътъ не може да бѣде чиновникъ и той нѣма сѣдейски гласъ. Но той пали фенерътъ въ мозъка на сѣдията (смѣхъ). Тѣй азъ разбирамъ. Сега, ако приемемъ, че той може да адвокатствува, ще видимъ, че всѣкога ще дърпа лампата да е въ негова повече интересъ. Ето защо не трѣбва да си играемъ съ тоя въпросъ. Трѣбва да се знае положително кои признаваме тука за чиновници. Може да се гласува въ бюджета да грабятъ тѣ только награда, или други да взематъ по 4 плати, но все така тукъ трѣба да се опрѣдѣли. За това прѣдлагамъ да се изличи тоя параграфъ. Колкото за 2-та алинея, не зная защо да се каже въ нея „говоримо и писмено“. Ако единъ адвокатъ не знае тѣй языка, той самъ разбира, че е по злѣ за него, защото ще изгубва клиентитѣ си. Най послѣ азъ съмъ частно лице и ще дамъ дѣлото си комуто искамъ, ще го повѣра на единъ шарлатанинъ — кой ще ми запрѣти? — за моя интересъ азъ зная какво върши. Н. Пр. разбралъ, че се запрѣщава да се говори освѣтъ языка на болшинството, но това не може да се каже. Най ясното тълкувание е, че се говори единъ отъ 3-тѣ языка. Друго не; то се опрѣдѣля ясно отъ О. У., колкото за алинеята съвѣтъ е излишна и трѣбва да се махне.

За 5 ал. пакъ ще кажа, че трѣбва се опрѣдѣля хубаво. Единъ човекъ отъ Пост. Комит. когато е проведенъ тамъ за да върши работа, той да упражнява и адвокатство, той не е за въ Комитета. Не трѣбва съ закона да се създаваме частни служби. Въобще, ако глѣдаме на тоя проектъ, ще видимъ, че той не е освѣтъ единъ скелетъ на изгнило тѣло отъ чума . . (смѣхъ). И азъ, ако да бѣхъ членъ отъ Пост. Ком., не ще се подчинявамъ на тоя законъ — такъва обхода заслужва той.

В. Нейчовъ: Г-нъ Юруковъ каза, че за да възбранимъ членътъ на Пост. Ком. да бжде адвокатъ, ще каже да не бжде и избираемъ адвокатътъ. Това не е истина. Човекъ веднажъ избранъ отъ Областѣта трѣбва съ своитѣ дѣйствиия да не прави криво правосъдието. Г-да! 107 чл. на О. У. въ 3-та си алинея казва: (чете). Нека положимъ, че ся случва да стане до Глав. Управ. едно враждебно донасяние за единъ магистратъ отъ Върховното Сѣдилище. Глав. Управ. праща дѣлото на Пост. Ком., а въ послѣдний винаги ще ся намѣрятъ членове съ вражда противъ тоя добръ магистратъ и ще повлияятъ да ся отетрани отъ сѣдийската кариера. Това може да ся случи въ насъ. Човекъ е тѣло и слабъ, та грѣши, за това законодательтъ трѣбва да прѣдвижда всички случаи. Слѣдователно, членътъ на Пост. Ком. не може да упражнява адвокатска професия.

Друго нѣщо Н. Пр. каза, че съ 2 ал. ся нарушаватъ правата на гражданетѣ, като тя установява нѣщо противно на О. У. Но тия сѣждения нѣматъ мѣстото си. Г-нъ Матакиевъ каза, че тая алинея не отмѣнява, щото човекъ да употрѣблява който трѣбва языкъ. Обаче частното лице не трѣбва да иска сѣдилището да му стане терджоманинъ за адвоката. До днесъ това става. Ако човекъ иска правото си, трѣбва да има защитникъ, когото да разбира както и той него. Колкото за прѣдсѣдательтъ, той ако не разбира има членъ въ сѣдилището, който ще му напише искътъ, и да узнае въ що ся състои. Но, отъ друга страна, трѣбва ли да задѣлжаваме сѣдилищата, да държатъ терджомани нарочно да прѣсѣждатъ думитѣ на единъ адвокатъ? Трѣбвало би да прѣдвидимъ въ бюджета една такава сума, която ще бжде по голѣмъ товаръ на данѣкоплащачитѣ. Въ тоя членъ не ся вижда улеснение нѣкакво за населението, но и не е загубена цѣльта да ся даде тѣлкувание за языка на адвокатитѣ.

Колкото за онуй дѣто г-нъ Бракаловъ каза, че ассесорътъ е фенеръ въ мозъка на сѣдията . . (смѣхъ), ще кажа, че по сѣщата логика, членътъ на Пост. Ком. е фенеръ въ мозъка на Глав. Управ. Слѣдователно, ако ассесорътъ не може да упражнява съ адвокатството помимо службата си, сѣщо тѣй не може и членътъ на Пост. Ком. Азъ вѣрвамъ, че нѣма вече какво да ся разисква. Да ся приеме, че и членоветѣ на Пост. Комитетъ не можатъ да упражняватъ такава професия.

Т. Кесяковъ: Въобще малко остана да ся каже за разяснение върху тоя членъ. Иказаха ся мнозина и за и противъ. Въ 2-та алинея ся казва, че трѣбва защитникътъ да знае языка на болшинството. Това е обаче криво казано, и, както го нѣкои разбиратъ, злѣ ще стане. Желателно би било да значи „да знае языкътъ, който ся говори въ сѣдилището дѣто упражнява адвокатството“, защото ако ся положи, че има страна която говори на грѣцки, друга — на български, сѣдилището пакъ не знае освѣнъ турски, то никой не може да разбере.

Колкото за 5 ал. ще кажа, че не мога да ся съгласа, щото на членоветѣ на Пост. Ком. да ся позволява упражнението на адвокатството. Въ други държави има сенатъ, учреждение каквото въ насъ нѣма, но Пост. Ком. захваща това мѣсто. Ако има примѣръ, че сенаторъ да упражнява адвокатство, тогава можемъ да приемемъ и членътъ на Пост. Ком. да има това право. Нѣкои г-да казаха, че нашитѣ сѣдии стоятъ високо, а и за други причини, дѣто не може да ся влияе отъ такъвъ

адвокатъ. Напротивъ, може, особено сега до 4 години, спорѣдъ О. У., налѣжаща длъжностъ на Пост. Ком. е да прѣсѣ сѣдниците и ся настанатъ пожизненни. Има другъ случай. Всѣки сѣдия претендира да ся повиши и може да ся домогва чрѣзъ членовѣтъ на Пост. Ком. Опасно е, прочее, членътъ на Пост. Ком. да ся остави въ право да може и да адвокатствува. Азъ съмъ противенъ на тая алинея, ако ѝ ся даде такъво тълкувание, че и членовѣтъ на Пост. Комит. могатъ да адвокатствуватъ.

Ив. Х. Петровъ: Азъ нѣма да говора, какъ да ся поправятъ двѣтъ алинеи, за които ся отнѣси нашето разисквание. Искамъ да кажа, какво гони правителството чрѣзъ 2 алинея. Тя е твърдѣ на мѣсто, защото чрѣзъ нея ся ограждаватъ правата на населението, за да не страдатъ отъ неразбории въ сѣдилищата. Ако ся изисква адвокатътъ да знае языкътъ на болшинството, то е да ся даде възможность, щото той да може съ клиентитѣ си да ся разбира както трѣбва, за да защитава интереситѣ имъ съ знание. Когато пакъ отива въ сѣдилището може да говори и на другъ языкъ, стига сѣднитѣ да разбираатъ. Тука, прочее, не ся нарушаватъ правата никому и нѣма никакъвъ страхъ да ся приеме тая алинея.

Д. Стамболовъ: Не остана що да ся каже вече (гласове: исчерпанъ е!). Моля Почитаемото Събрание да приеме, че въпросътъ е исчерпанъ и, спорѣдъ правилника, права такъво прѣдложение.

Прѣдсѣдательтъ: Има ли нѣкой да говори противъ това прѣдложение?

Ив. Герджиковъ: Колкото за 2 алинея признавамъ за исчерпанъ въпросътъ, но за 5 алинея нѣмаме достатъчни обяснения. Проектътъ ся прави за чиновниците въ Румелия или за свободнитѣ лица. Когато ся отнѣси за медицината, ще опрѣдѣля кои иматъ право да я упражняватъ. Тоя е за адвокатството и опрѣдѣля кои лица могатъ да го упражняватъ. Както докторътъ влиза въ Постоянний Комитетъ за членъ, а същеврѣменно върши и своето занятие, също и адвокатътъ, като стане членъ на комитета, не може да остави на страна своята професия. Същото това става и съ търговеца. Прѣдлагамъ да ся разясни по прѣди въпроса за 5 ал.

Прѣдсѣдательтъ: Подкрѣпя ли ся прѣдложението на г-на Стамболова, че въпросътъ е исчерпанъ? (Подкрѣпя ся). Които считатъ исчерпанъ въпросътъ да вдигнатъ рѣка (болшинство). Има думата докладчикътъ на комиссията.

Матакиевъ: Искамъ да кажа върху тая алинея . . . (гласове: това ся свърши) Азъ мисля . . .

Прѣдсѣдательтъ: Моля напишете прѣдложението си и го дайте на бюрото.

Матакиевъ: Комиссията има прѣдложение за 3-тъ официални языка, но мисля по добръ да ся гласува членътъ безъ тая алинея, ако не ся приеме, да ся тури безъ 5 алинея, а послѣ прѣдложението на комиссията — най послѣ цѣлий членъ.

Прѣдсѣдательтъ: Г-нъ Хакановъ, вие направихте ли писменно прѣдложението си?

Д-ръ Хакановъ: Писменно прѣдложение не правя, прѣдлагамъ просто 2 ал. да ся исхвърли на цѣло. Колкото за 5 ал., да ся забѣлѣжи въ протокола какъ ся тълкува.

Маджаровъ: Членътъ има 6 алинеи и всички отъ насъ за тѣхъ имаме по едно начало, та гласуванетоъ трѣбва да стане една по една.

К. Калчовъ: Не ся съгласявамъ съ г-на Маджарова . . . (гласове: въпросътъ е исчерпанъ! исчерпанъ е) Това е противъ Вжтрѣшний Правилникъ. Трѣбва да гласуваме напрѣдъ поправкитѣ и доправкитѣ.

Гр. Караджовъ: И азъ ся съгласявамъ съ прѣдложението на г-на Маджарова, тъй като има всѣки особено мнѣние за въпроса.

Прѣдсѣдательтъ: Подкрѣпя ли ся прѣдложението на г-на Маджарова, щото една по една да ся гласуватъ алинеитѣ? (Подкрѣпя ся). Които са за него да вдигнатъ ржка. (Приема ся). Турамъ на гласуване първо заглавието, както го поправи комиссията. (Приема ся). Приема ли ся членъ 3-й? (Приема ся). Приема ли ся 1-та алинея? (Гласове: има прѣдложение да ся заличи) Напрѣдъ ще прѣдложи прѣдложението на комиссията да ся заличатъ думитѣ „говоримо и писмено“. Които са за него — да станатъ прازی.

Д. Бояджиевъ: Да ся гласува напрѣдъ прѣдложението за отхвърлянието тая алинея.

Прѣдсѣдательтъ: Неможе да ся гласува въ отрицателна смисль.

Милковски: Трѣбва да знаемъ най послѣ защо ще гласуваме. Да не ся бъркаме тъй.

Прѣдсѣдательтъ: Турамъ на гласуване прѣдложението на комиссията: думитѣ „говоримо и писмено“ да ся исхвърлятъ, — кои са за него, да станатъ прави. (Пада). Приема ли ся 2-та алинея както е? (Пада). Комиссията приема 3-та алинея. Събранието приема ли я? (Приема ся; сжщо и 4 алинея). Комиссията измѣнява алинея 5 тъй: „да не е на нѣкоя общественна постоянна служба било по изборъ, било по назначение“.

Дир. Саллабашевъ: Считамя за длъжностъ да обърна вниманието на г-да депутатитѣ да рѣшатъ като какво ся разумѣва подъ думата „постоянна служба“, за да не ставатъ послѣ прѣтълкувания.

Матакиевъ: „Постоянна“ ся разбира служба, която нѣма срокъ. Службата по изборъ ся счита непостоянна. Окол. сѣдници, обаче, макаръ да сж по изборъ, но тѣ ся назначаватъ и службата имъ нѣма срокъ, — та постоянна ся смѣта.

Прѣдсѣдательтъ: Турамъ на гласуване прѣдложението на комиссията.

Д. Стамболовъ: Азъ мисля, тукъ не е думата за постоянна или не служба. Потрѣбно е да ся разбере кои ся разумѣватъ на такъва служба, да не би послѣ да ся доде до споръ. Въ разискванието ся чува членове на Постоянный Коммитетъ, ассесори и други, които може послѣ да прѣтълкуватъ работата и да ся въсползуватъ. Желателно е да ся изброятъ.

Воденчаровъ: „Постоянна служба“ ся разбира тая, за която говори комиссията, че не е по изборъ. Окол. сѣдници, окол. началници — тѣ сж по назначение и сж на постоянна служба. Не такъва ся счита службата на градскитѣ съвѣтници и кметовѣтѣ, ассесоритѣ при сѣдилищата и членовѣтѣ на окр. комиссии. Комиссията нѣкои отъ тѣхъ подраздѣлява на чиновници по изборъ, които подпадатъ въ категорията на непостоянна служба и които можатъ да упражняватъ адво-

катска професия. Ако Събранието има да направи нѣкои изключения може, или и да опрѣдѣли по добръ службата.

В. Нейчовъ: Нѣма нужда да се опрѣдѣлява, нито да се доказва, кои се считатъ изборни и постоянни. Г. Матакиевъ добръ каза, че *постоянна служба е тая, която нѣма опредѣленъ срокъ*.

Д-ръ Хакановъ: Ако се приеме тукъ прѣдложението на комиссията, или онова на правителството, е все едно, рабатата е само да опрѣдѣлимъ ясно, кои да приемемъ и кои да отхвърлимъ, за да адвокатствуватъ.

Дир. Саллабашевъ: Спорѣдъ както е алинеята отъ правителството, не разбира да иматъ това право и ассесоритѣ. Много е опасно, ако имъ се прѣдстави такъво право: ассесоритѣ има гласъ рѣшающъ въ засѣданието, той е, слѣдоавтелно, другаръ на сѣднията. Да му допустнемъ, прочее, да може да упражнява и адвокатството, е равносилно да туримъ въ опасностъ правосѣдието. Колкото за членоветѣ на Постоянний Коммитетъ, може да се даде такъво право.

Д-ръ Хакановъ: Прѣдлагамъ да се приеме прѣдложението на комиссията, но не да се разбира, че дава право на членоветѣ въ Постоянний Коммитетъ.

Гр. Караджовъ: Г-да! Азъ съмъ убѣденъ, че не само ассесоритѣ, но и членътъ на Окр. Сѣдилище, кассиерътъ на земеделѣческа касса, членътъ въ Пост. коммитетъ и др., които нѣкои г-да спомѣнаха по прѣди, всички сж служби въ Областѣта, които иматъ рѣшающъ гласъ. Па макаръ и такъвъ въ по малка тежестъ, пакъ не е хубаво да се занимаватъ съ адвокатство. Вие знаете, г-да, че въ Княжеството има Държавенъ Съвѣтъ, какъ е съставенъ. Знаемъ, че той нѣма оная тежестъ, каквато има Пост. Коммитетъ, защото знаемъ неговото съставяние какъ стана и знаемъ подчиненостѣта му. Лани обаче въ Държ. Съвѣтъ се повдигна единъ подобенъ въпросъ: могатъ ли членоветѣ му да упражняватъ адвокатска професия. При всичко, че той нѣма право, каквото има Пост. Коммитетъ, при всичко че нѣма такъвъ контролъ, какъвто е повѣренъ на Постоянний Коммитетъ, пакъ Държ. Съвѣтъ се произнесе, че членътъ отъ неговия персоналъ не може да адвокатствува. Азъ съмъ убѣденъ, и всички вѣрвамъ сте убѣдени, че едно такъво учрѣждение трѣбва да има вѣрни служители, да защитава скромнитѣ интереси на страната, но пакъ знаете ли какво влияние има единъ членъ на Пост. Коммитетъ? Единъ членъ на Пост. Коммитетъ има въ сѣдилищното дѣло по голѣмо влияние отъ онова на Глав. Ууправитель. Единъ членъ на Постоянний Коммитетъ случавя се да има въ сѣдилищно дѣло повече влияние отъ Директора на Правосѣдието. Ако кажемъ, че членътъ отъ Постоянний Коммитетъ може да бѣде адвокатъ, то е сѣщото да допустнемъ, щото Дир. на Общитѣ Сгради да става прѣдприемачъ безъ контролъ, да позволимъ на Директора на Правосѣдието да защитава въ сѣдилищата и дори Главний Управитель да вземе да упражнява адвокатска професия. (Смѣхъ.)

Каза се, между друго, и това, че нашитѣ сѣдии трѣбва да цѣнатъ високото си призвание, че трѣбва да иматъ твърдъ характеръ, да не се влияятъ отъ никого. Това е тъй. Ние сме обаче хора, съ слабостъ. Знаемъ, завчера ни се прѣдложи тукъ за разискване едно дѣло и знаемъ какъ се отнесе Обл. Събрание съ него. То бѣше за Робертъ Мишель. Събранието го отложи, прѣдъ видъ, че може да повлияе на сѣдилището, което е натоварено съ разглѣданието му. Сега какво пра-

вимъ? Правимъ ония, които иматъ длъжностъ да контролиратъ цѣлата Область, да вършатъ адвокатлъкъ! Прѣдставете си, че азъ съмъ членъ въ Комитета, и защитникъ по едно административно дѣло въ Върховното Сѣдилище. Прѣдставете си, че имамъ още 2-3 членове свидѣтели. Всички искаме да се рѣши въ наша полза. Ако не се удовлетвори ще апелираме въ Обл. Събрание, дѣто вѣрвамъ никой не ще се сжмѣва за сполуката ни, понеже сме членове на контролното тѣло на Оластьта. Веднажъ стана ли това, ние, Областното Събрание, всѣкой пжтъ ще си има работа. Ние се съ такива работи ще се занимаваме.

Отъ това, прочее, всѣки може да разбере, до колко интереситѣ на населението могатъ да страдатъ. А туй никакъ не прави честь на Обл. Събрание. Веднажъ за всегда да се прѣмахне прецедентътъ, който може да тури въ опасностъ интереситѣ на населението, което прѣдставлява.

Оня, който влезе за чл. въ Пост. Комитетъ трѣбва,* ако обича народното дѣло, ако иска нѣщо ползъно да направи по нашето вътрѣшно урѣждане, трѣбва много пжти да жертвува своитѣ интереси. Да не глѣда на тоя постъ като на срѣдство за обогатение или за изпълнение на своитѣ лични цѣли, а като каналъ, прѣзъ който може да жъртвува своя трудъ, дѣятелностъ въ полза на отечеството си, да послужи по своитѣ възгледи въ интересъ на населението. Въ противенъ случай, ако той не глѣда така на тоя постъ, то макаръ да не може да сполучи въ личнитѣ си домогвания, врѣди интереситѣ на страната, като занимава мѣсто, което е прилично за единъ по достоенъ. Врѣме е вече, г-да, да оставимъ пороцитѣ на страна, и да се обиемъ съ идея. На такива общественни длъжности да влизаме съ идея за да усиѣмъ въ общата полза. Да кажемъ, че 5 члена въ Комитета едно мнѣние иматъ, но не се приема тѣхното и, ако една спорѣдъ тѣхъ добра идея не се приема, не могатъ ли поне една лоша идея да прокаратъ . . . (Смѣхъ) Дѣйствително могатъ. И да направатъ такъво нѣщо обаче не ще бжде така врѣдно, защото работятъ за идея, отколкото ако направимъ единъ законъ който да дава да глѣдаме на поста въ Пост. Комитетъ като случай за обогатение, а, слѣдователно, си рискуватъ интереситѣ на страната. Законътъ трѣбва да бжде законъ, който влиза въ Пост. Ком. за членъ да си знае длъжността, не да се храни съ иллюзии.

За всичко това, азъ се обявявамъ противъ поправката на комиссията, която прави на 5 ал. и противъ мотивитѣ на правителството. Правителството по добръ ще направи, ако остави алинеята да се приеме безъ да се придружава съ мотивитѣ ѝ. Ако правителството оттегли най послѣ и да не оттегли мотивитѣ си за тая алинея, прави прѣдложение да се тури край на разискванието.

Дир. Салабашовъ: Въ име на правителството оттеглямъ тия мотиви.

Прѣдсѣд.: Въпросътъ е за исчерпване. (Гласове: Исчерпанъ е! нѣтърпѣние.)

Единъ гласъ: Искамъ думата да говоря! Не е исчерпанъ въпроса! (Шумъ).

Прѣдсѣд.: (звъни.) Тишина, г-да! Има прѣдложение да се опрѣдѣли, кои служби сж постоянни и кои не . . .

Юруковъ: Искамъ думата върху алинеята. (Прѣдсѣд.: имате думата.)

Г-нъ Караджовъ достигна много дълго и широко съ своитѣ разяснения. Този

членъ, когато е представило правителството имало е прѣдъ видъ частни извѣстни лица (гласове: и за други! — Шумъ) . . . най послѣ ся оттеглиха мотивитѣ, понеже тия схщитѣ не бѣха отъ правителството, което прѣдстави проектътъ.

Г-нъ Караджовъ съ своитѣ домогвания приведе ни за примѣръ Държавний Съвѣтъ въ Княжеството. Но азъ питамъ, членовѣтъ на този Съвѣтъ чиновници ли ся считатъ или не? Спорѣдъ закона на държавата, тѣ сж чиновници. Спорѣдъ нашия законъ въ Румелия, да-ли и членовѣтъ на Комитета ся считатъ чиновници или не? — Не е. Това е едно. Ассесорътъ да го . . . (Моля ви на прѣдмѣта: за това говорихте три пѣти. Гласове: въпросътъ е исчерпанъ!) Говоря два пѣти, говорихъ три пѣти върху цѣлия членъ (гласове: три пѣти и сега говорите!) Тогава загубвамъ правото каго депутатъ да говоря . . . (Прѣдсѣд.: Имате право да говорите върху постоянна и непостоянна служба!) И азъ върху туй говоря! Дали аджаба ассесорътъ . . . (Шумъ. Прѣдсѣд.: върху прѣдмѣта, моля!) . . . ассесорътъ . . . (смѣхъ). Да ли въ окол. и окр. сждилища ся счита на служба чиновническа или ти му е проста обязанность? Вие отъ нужда избирате човѣкъ и го турате ассесоръ въ едно сждилище, отъ друга страна му запрѣщавате да бжде . . . (Гласове: на прѣдмѣта! на прѣдмѣта! (Прѣдсѣд. Тишина, г-да!) Позволявате ли толко членове на Комитета да станатъ Директори (Гласове: на прѣдмѣта! Шумъ. Да ся гласува! да ся даде отнукъ!)

Прѣдсѣд.: Има прѣдложение за отнукъ, подкрѣпя ли ся? (Пада).

К. Величковъ: Азъ не искахъ да говора върху тоя въпросъ — имаме причини да мълча. По сериозни причини обаче сега ся явиха и трѣбва и азъ да кажа нѣщо, защото забѣлѣжихъ посѣгателство на право. Като гласуваме тоя законъ трѣбва да мислимъ, че имаме въ Европа до 100 души, които учатъ правото, и които единъ день ще дойдатъ и туратъ своя разумъ, своето образование въ служба за отечеството си. Ще упражняватъ и трѣбва да упражняватъ своя идеалъ въ общественнитѣ работи. Вие обаче какво правите? Вие турате имъ граница, не ги допускате въ общественнитѣ работи. Какъвъ по голѣмъ идеалъ е за насъ отъ оня да имаме въ Събранието повече юристи. Е, добрѣ, но тѣ не могатъ да ся избиратъ въ Комитета — спорѣдъ васъ това. Или, ако иска да оставятъ адвокатската си професия. Обаче прѣсмѣтнете, че членовѣтъ ще ся избиратъ за година, и ако единъ си остави частната работа за да влѣзе въ Комитета, утрѣ остава на улицата. Той прѣзрѣлъ всичко за да изпълни една такава обязанность къмъ отечеството и вие го оставате на улицата. Ако членътъ на Пост. Ком. ся избираше за 10 години, тогава разбирамъ (Гласове: да ся гласува!) Това е посѣгателство на права, това е стѣснение на свободата! (Гласове: на прѣдмѣта!) Азъ съмъ на прѣдмѣта. Тукъ ся касае за службата на единъ членъ въ Комитета. Единъ способенъ адвокатъ, спорѣдъ нашата теория, не може да влѣзе на служба въ Пост. Ком. Единъ човѣкъ юристъ, адвокатъ, избранъ отъ населението за депутатъ — вие му отнимате правото да ся ползува отъ тия свети права! — Право ли е това? Когато единъ човѣкъ отива да учи, ся задължава да послужи съ своя умъ, съ своето образование на своето отечество, макаръ слѣдъ 3—4 години, вие пакъ му затваряте вратата на Пост. Ком. за да държите вжтрѣ неспособни ли? Правите законъ да ся ползуватъ неукитѣ, а ония, които ся мъчили по Европа съ идея да ся върнатъ и

принесатъ своята умствена лепта въ полза на отечеството си, вие такива непрѣдпочитате. Това е нѣщо антиконституционално! . . . (Прѣсѣд: г. Величковъ Гласове: исчерпанъ е въпросътъ!)

Воденчаровъ: Г-нъ Директоръ оттегли мотивитѣ, та нѣма да говора за тѣхъ. Отнася се сега въпросътъ за *изборни* и по *назначение* служби. Колкото за члена на Комитета ся говори за и противъ. Азъ ще попитамъ г-на Директора, да ли съ тоя членъ ще ся запрѣти адвокатствованието и на градския съвѣтникъ? Азъ немога да разбера кои сж сѣщи чиновници. Които получаватъ плата ли? Но има и изборни що получаватъ. Трѣбва да ся обмисли добръ въпросътъ. Моля, отъ оф. трибуна да ни ся каже, кои ся считатъ по изборъ, кои по назначение.

Дир. Саллабашевъ: Тия, които получаватъ рѣдовна заплата и възнаграждение ся подраздѣлятъ на изборни и по назначение: правителството оттегли мотивитѣ за първитѣ, които сж на общественна служба, а за послѣднитѣ ще кажа, като тѣ получаватъ своята рѣдовна заплата, ся считатъ службашни и немогѣтъ да адвокатствуватъ.

Маджаровъ: Мотивитѣ, които оттегли правителството сж съ члена. Азъ незная до колко е възможно да ся отгѣглятъ направо. Тукъ трѣбва да ся изложи, коя е общественна служба и коя не.

Ив. Ст. Гешовъ: Ще попитамъ г-на Директора, да ли за службашни счита и депутатитѣ, като и тѣ получаватъ рѣдовоно възнаграждение?

Дир. Саллабашевъ: Тѣ не ся считатъ службашни. Правителството счита службашни тия, които иматъ опрѣдѣлна служба, а депутати, членове на главнитѣ съвѣти и др. такива сж обществени служители.

Матакиевъ: Азъ прѣдлагамъ да ся гласува прѣдложението на комиссията сега, та колкото за нужното опрѣдѣление на службитѣ, да остане когато ся прѣгледѣжда законътъ за тѣхъ.

К. Величковъ: Истина ще бѣде достатъчно да ся тури тая алинея само съ думитѣ: „да не е публиченъ чиновникъ“. А кои сж публични чиновници ще ся опрѣдѣли отъ закона, който послѣ ще разгледѣме, като искажа съжаление, че нѣма да ни ся каже отъ офиц. трибуна, кои ся считатъ публични чиновници.

Прѣсѣд.: Подкрѣпя ли ся прѣдложението на г-на Величкова? (Подкрѣпя ся). Които сж за него — да вдигнатъ рѣка. (Приема ся).

Аргириади: Прѣдлагамъ да ся даде отпущекъ.

Прѣсѣд.: Давамъ отпущекъ 10 минути.

Слѣдъ отпущекъ.

Прѣсѣд.: (звъни). Засѣданието ся открива. Турямъ на гласуване 6 ал. отъ 3 чл. Комиссията я приема. (Приема ся).

Чл. 4. За да може нѣкой да добие позволително за упражнение на адвокатска професия, ся изисква:

1). Да е свършилъ поне четири класса отъ едно сръдно училище;

2). Да е направилъ испитъ прѣдъ особенната испитателна комиссия за адвокати. Комиссията прѣдлага да ся заличи 2-та алинея и членътъ да остане въ една ал. както слѣдва: „за да може нѣкой да добие позволение за упражнение на адвокатската професия, трѣбва да издржи испитъ прѣдъ особена комиссия за адвокати“.

Бракаловъ: Азъ ще моля отъ офиц. трибуна да ми се дадатъ нѣкои обяснения: тукъ ся казва, че ще има комиссия която да испитва адвокати. Има ли способни хора за такава комиссия?

Дир. Саллабашевъ: Тя ще ся състави отъ най личнитѣ юристи, които имаме за сега: чужденци и наши, именно: нѣкои членове отъ Върховното Сѣдилище и нѣкои отъ общественното министерство.

Маджаровъ: Комиссията намѣрила за добръ да отхвърли по другъ цензъ за адвокатитѣ. Хубаво е установено въ члена, че кандидатътъ за адвокатъ трѣбва да е свършилъ поне 4 классъ, но трѣбва да знаемъ, че още сме въ тоя периодъ, въ който ся намиратъ хора да сж училе не въ классове.

Бракаловъ: Азъ моля отговорътъ на г-на Директора да ся забѣлѣжи въ протокола.

Прѣдсѣд.: Приема ся бѣлѣжката ви. Турямъ на гласуване членъ 4, както е измѣненъ отъ комиссията. (Приема ся).

Чл. 5. Ония лица, които сж свършили факултетъ по правото и притѣжаватъ диплома или свидетелство (certificat), и ония, които, било като сѣдии въ Върховното или Окрѣжно Сѣдилище, било като членове на общественното министерство, сж упражнявали най малко три години нарѣдъ своето звание и не сж биле отчислени по неспособностъ, не сж подчинени на изискуемитѣ отъ чл. 4 условия.

Комиссията прѣдлага да ся измѣни вмѣсто „3“ на „двѣ години“ срокътъ на служившитѣ, и думитѣ въ края на члена: „изискуемитѣ отъ чл. 4 условия“ — да ся поставатъ въ единствено число.

К. Калчовъ: Спорѣдъ мене нетрѣбва да ся намалява срокътъ за служащитѣ по сѣд. часть на двѣ години, защото тоя, който служилъ двѣ години лесно ще ся наеме да издържи испитъ и пакъ да стане адвокатъ, когато иначе, ако ся приеме безъ испитъ, може да не е приготвенъ до толкова, а съ това пакъ ще оставимъ тая адвокатска професия безъ добръ цензъ, и, слѣдователно, излагаме населението на една проста експлоатация. Най хубава гаранция е, ако остане срокътъ отъ 3 години, както е отъ правителството.

Д. Бояджиевъ: Азъ немога да разбера, защо нѣкои сѣдии, като отъ Върховното или отъ Окр. Сѣдилища, иматъ право да ставатъ адвокати слѣдъ като служатъ въ сѣдилищата извѣстно врѣме, а Окол. Сѣдии да нѣматъ това право? (Смѣхъ). Мога да увѣра Почит. Събрание, че азъ нѣмамъ намѣрение, понеже съмъ окол. сѣд., да стана адвокатъ, освѣнъ, ако ми ся прѣдстави нѣкой извънрѣденъ случай, който да ма накара. Работата обаче тукъ е за мнѣнието, което ся полага за окол. сѣдници. Не че съмъ Окол. Сѣд., та да ся похваля, но като депутатъ казвамъ, че много членове отъ Окр. Сѣдилища немогатъ да ся сравнятъ съ Окол. Сѣдници. Друго е, когато окол. сѣдникъ рѣшава въпроситѣ съ пълно съзнание, друго е единъ членъ отъ Върх. Сѣдилище да вика само „еветъ“. Ако единъ неукъ, по волята на едного ся промѣкналъ за членъ въ Сѣдилището, трѣбвало да не дава испитъ, а Окол. Сѣдникъ да дава испитъ. Азъ мисля, трѣбва да ся погледне по съ друго око на това обстоятелство. И прѣдлагамъ да ся махнатъ тукъ думитѣ: „било като сѣдия въ Върх. или Окр. Сѣдилища, било като членъ на общественното министерство.“ Немога да зная, но особенно 5 чиновника отъ Сливенъ, които сж су-

бетитути, да сравнимъ съ единъ окол. съдникъ (Смѣхъ) . . . При всичко че Дирекцията дава възнаграждение, защото при тѣзи специалисти образовани. ще се научатъ на интриги (Прѣсѣд.: На прѣдмѣта, моля ви!) Говора за члена. Прѣдлагамъ да се измѣни членътъ по тоя начинъ: „лицата, които свършили правото и иматъ диплома или свидѣтелство, и съдиитѣ, които сж упражнявали своето звание 3 години, и не сж били отчислени по неспособносъ“ и пр.

Матакиевъ: Не настоява комиссията на своето прѣдложение.

Бракаловъ: Въ тоя членъ не се вижда нищо друго, освѣнъ нѣщо умишлено, което приема и комиссията. Ние по напрѣдъ казахме, че ще гласуваме законъ, който да ограждава правата на частнитѣ лица отъ невѣжественни, отъ неспособни и отъ всички що могатъ да врѣдятъ. Но сега ние правимъ тоя законъ за адвокатитѣ, който създава касти, който привелегирова извѣстни личности. Като кажемъ само: „които иматъ сертификати или дипломи“ отъ тамъ нататъкъ, спорѣдъ мене, членътъ е излишенъ, ако не се приеме едно удовлетворително измѣнение. Нека останатъ всички други да се испитватъ отъ комиссията и тя може да ги приема, или да имъ откаже. Но члена на едно съдилище, околийски съдия, члена отъ общественото министерство — всички да не даватъ испитъ, както ся иска на нѣкои г-да, — ние много ще ся излъжемъ, ако приемемъ това въ закона. Органически Уставъ прѣдоставя правото на Главний Управителъ да прѣсѣ съдиитѣ до 4 години и тогава да ся види, кои сж способни и кои не, за да ся нарѣдатъ съдии способни за пожизненни. Отъ това може лѣсно да ся разбере, че до сега поне нѣмаме доказателства, за да знаемъ кои са способнитѣ и кои не. Тогава имамъ право да казвамъ, че които са съчинили тоя членъ, сж мислили да си създаватъ за себе, или и за други нѣкакви привилегии.

Върховното Съдилище ся дѣли на гражданско и криминално отдѣления. Тѣй сжщо ся дѣлятъ и окръжнитѣ. Единъ членъ въ тѣхъ ще научи само гражданскитѣ дѣла и може да държи първо мѣсто, защото гражданската процедура съдържа много повече членове. Колкото за криминалната, нея може да изучи и разсилний, който е въ съдилището. Ако, прочее, човѣкъ, като билъ членъ въ едно съдилище 3 год. може да стане адвокатъ, защо да не могатъ да ставатъ такива и писаритѣ, като и тѣ практикуватъ и които могатъ повече нѣщо да научатъ, отколкото членовѣтѣ. Азъ мога да укажа на много съдии, които не само не могатъ да иматъ качество на съдия, но, за съжаление, ще кажа четѣ не заслужватъ да бждатъ и разсилници. Вината е въ Дирекцията. Ако прочее приемемъ членътъ тѣй, ще кажа, че нарушаваме достолѣнието на Областѣта, на депутатитѣ, на правосъдието. Ако е пакъ да създаваме само привилегии на нѣкои хора, тогава нѣма що да възраза. Азъ съмъ противенъ на тоя членъ. Ако нѣкой е служилъ по съдебната часть 3—5 години, който чувствува себѣ си, че има качество за адвокатъ, той не ще счита ни за докачение, ни за нѣкоя загуба, ако излѣзе прѣдъ комиссията и даде испитъ. Но ако, защото нѣкой ималъ щастието да бжде съдия, слѣдъ нѣкоя практика му ся позволява безъ испитъ адвокатството, азъ по никой начинъ не приемамъ.

Д. Юрковъ: Признавамъ всичко за право, което ще ся каже относително тия мѣрки, които ще ся взематъ като за испитъ и за позволение безъ такъвъ вслѣдствие на извѣстна служба. Истина, много хубаво е адвокатитѣ да бждатъ подъ

цензъ. Въ Европа за да бжде човѣкъ адвокатъ, слѣдъ като има диплома, трѣбва още 3 год. да практикува при адвокатинъ и чакъ тогава може самостоятелно да ся допустне да адвокатствува. Но да видимъ ние, като поставяме такива условия, да ли ще имаме толко хора, които да занематъ работитѣ, за да нѣма нужда населението. Мисля, нѣмаме. Ние най-послѣ съ такива тѣсни мѣрки, ще направимъ да ся натрупатъ тука чужденци, а нашитѣ що годѣ способни за адвокатство, като не ся приематъ, да лапатъ мухи и да глѣдатъ отерѣща. Защото нѣмаме много хора съ дипломи. Да кажа още и за това: да ли трѣбва да приемемъ за адвокати и ония сѣдии, които служили 3 год.; законодателитѣ на оня членъ въ Органически Уставъ ся имали прѣдъ видъ, че сѣдитѣ трѣбва да бждатъ пожизнени, но допустнали да ся практикува тѣй до 4 год., защото знаяли, че нѣмаме способни сѣдии, а да останатъ сѣдилищата съвсѣмъ безъ сѣдии, не е възможно. Сега имаме сѣдии, но да ли знаятъ да сѣдятъ, то е другъ въпросъ. Сега всички адвокати и тѣзи които сж съ дипломи, да ли знаятъ да защищаватъ и то е въпросъ. Сѣдитѣ ся приематъ за адвокати че знаяли, но ако дѣйствително незнаятъ, трѣбва да ся оцѣнятъ. Освѣнъ това, трѣбва да ся глѣда и на честность. А ако за адвокати допускаме всѣкакви хора, то неможе. Като вземемъ това въ съображение, азъ мисля. Събра- нието ще направи нѣщо спорѣдъ нуждитѣ.

Аргириядисъ: Както глѣдамъ схществува едно опасение къмъ сѣдитѣ и то си има мѣстото. За това най-сигурно ще бжде, ако приемемъ по дългъ срокъ за практика на сѣдитѣ по сѣд. часть. Азъ прѣдлагамъ слѣдующето; „сѣдия може да ся приеме за адвокатъ безъ испитъ, ако е служилъ 8 год. по сѣдебната часть“.

К. Калчевъ: Г-нъ Бояджиевъ имаме право като каза, че ако ся туратъ тука членовеѣ на общественото министерство и ония на сѣдилищата, които да можатъ безъ испитъ да упражняватъ адвокатството, то схщото можемъ да прѣдвидимъ и за окол. сѣдници. Г-нъ Бракаловъ възрази напротивъ, че нѣмаме такива сѣдии, които да можатъ безъ испитъ да ся приематъ за адвокати, като ся основа- вавше на прѣдписанието въ Органически Уставъ, че до 4 год. всичкитѣ ще ся прѣсѣятъ. Независимо отъ това, обаче, нѣма защо да не приемаме такива чинов- ници и безъ испитъ, ако сж способни. Работата е обаче въ случая, че сѣдитѣ не оставятъ или рѣдко оставятъ сѣдийската си служба. Така щото, само по отчис- ление можатъ да останатъ безъ работа. Когато, напр., ся прѣсѣятъ, тогава какво ще правимъ съ тѣхъ: ще ли ги приемемъ за адвокати, като знаемъ, че по неспособ- ность сж отчислени? Или въ тоя случай нѣма да ся казва, че по неспособность ся отчисляватъ? Може да ся възрази, че ако е билъ способенъ за сѣдия, защо да не ся приеме за адвокатъ. Но азъ ще забѣлѣжа, че ако веднажъ станала грѣшка и я виждаме, не трѣбва да я повтаряме. Не е тѣй както каза г-нъ Юруковъ, че които сж неспособни, неможатъ да упражняватъ и адвокатство. Така неможе да ся каже. Когато ще ся прѣизбератъ сѣдитѣ, разбира ся по неспособность ще ся отчислятъ, а тѣ всички ще ся заловятъ за адвокатство. Ето защо трѣбва всички да даватъ испитъ. Да ся приема за адвокатъ онова лице, което държи диплома или свидѣтелство отъ комиссията, че има способность да упражнява адвокатска професия.

В. Нейчовъ: Неможахъ отъ начало да чуя разискванията, но сега колкото можахъ по нихъ ще сѣда за въпроса. Въпросътъ ми ся прѣдставя въ двѣ страни:

една е, че правителството, види ся, иска приврѣменно да направи едно съсловие адвокати, отъ почтени людие, които да иматъ елементарни познания за правото, за да могатъ да го упражняватъ — тогава въпросътъ ся улеснява за разрѣшеніе. Азъ мисля по тоя видъ е прѣдставенъ законопроектътъ. Ако е тъй много не ще ся иска отъ тия, които ще желаятъ да ся занимаватъ съ тая професія. Признавамъ за съвсѣмъ основно, че трѣбва да има най вече прѣграда отъ произволи къмъ ония, които трѣбва да си защищаватъ интереситъ прѣдъ сѣдилището. Нѣкои казаха, че за адвокати да ся приематъ само ония които иматъ дипломи. Но, г-да, ние знаемъ отъ опитъ, какъвъ серсемлъкъ праватъ човецитъ, които притѣжаватъ дипломи. Истина тия човечи не могатъ да не ся приематъ, при всичко както каза г. Юруковъ, че въ Европа и отъ тѣхъ ся изисква 4 год. практика. Знаемъ, обаче, че човечи има, които получили дипломи безъ цензъ. Училъ ся, видѣлъ че не може да устои, купва единъ дипломъ отъ другъ ученикъ, случаи които ставатъ много въ Европа, и дохожда ти тукъ дипломиранъ. Такива чужденци много дохождатъ тукъ и ни експлоатиратъ. А сега, ако приемемъ, че само съ дипломи могатъ да ся приематъ ще ни наводнатъ и такива адвокати. Виждашъ турналь високъ цилиндръ, очила, парчатки и дохожда като разбойникъ да съблича населението. Не е чудно, ако и отъ нашитъ българе има такива. Не можемъ да скриемъ. Да додемъ до сѣдитѣ. Каза ся, че на сѣдитѣ или на субститутитѣ, не бива да ся дава такъво право. Това обаче не е сериозно възражение. Оня що турилъ едно лице на сѣдейско мѣсто, билъ човекъ съ съвѣсть. Едно лице така турено на служба стои 3 год. и ще добие сѣщето знание, какво ся добива на училищния столъ. Тия лица, които така практикуватъ и не отчислени по неспособностъ, тѣ сѣ добри сѣдии, такива и ще бѣдатъ, като ся приематъ за адвокати безъ испитъ и ще могатъ да защищаватъ правосѣдието. Ако пакъ ся боимъ, че могатъ да ся увлечатъ по тоя начинъ неспособни, сѣщо трѣба да ся боимъ, че ще нахлуятъ чужденци и ще ни експлоатиратъ, а нашитъ не могатъ да ся прѣпитаватъ — така щото трѣбва да има опасностъ отъ двѣтъ страни. Въ такъвъ случай, ако искаме по добра гаранция, да приемемъ испитъ за всички: не само на туземцитѣ, но и на ония високо-капелисти, които иматъ дипломи. Тогава ще бѣдемъ справедливи. Така е и въ Френско. Това е полѣзно отъ фискални съображения: трѣбва да ся запазатъ селенитѣ, които вадатъ паритѣ изъ джобоветѣ си и ги даватъ на тѣзи, които носятъ очила и калпаци. За това, ако има испитъ — да има за всички. Може да стане и друго нѣщо. Испитанието не ще да стане отъ търговци, а отъ юристи, каквито ние ги нѣмаме, та ще е нужно въ комиссията да влѣзатъ все чужденци и да ся награтъ пари. А, при това, ще пропускатъ много чужденци за адвокати. Слѣдователно, най добръ да ся остави правото на нашитъ тука сѣдии, които практикуватъ и противъ които нѣма улики за неспособностъ, като ся прѣдполага, че сѣдятъ по съвѣсть. По тоя начинъ ще достигнемъ до една справедливостъ. А сега които иматъ дипломи, да практикуватъ адвокатството.

Консуловъ: Въ заключение на всички разисквания, азъ ще направа едно прѣдложение за да свършимъ. Отъ всичко казано може да ся разбере, че не може да ся расчитва на опита на сѣдитѣ, които служили 3 год. Не може сѣщо да ся расчитва на свидѣтелство или диплома, която ще прѣдстави единъ специалистъ.

Като е тъй, азъ мисля, за гаранция противъ всички, както сждитѣ така и тия, които прѣдставятъ истини или фалшиви дипломи, да се подчиняватъ на и питъ — нѣма защо да става сърдение отъ никого. Ония, които се считатъ способни за адвокати, защо да се боятъ отъ испитъ? За това прѣдлагамъ членътъ да се измени тъй: „За да може едно лице да се сдобие съ право за упражненіе на адвокатска професия, трѣбва да издържи испитъ прѣдъ особена испитателна комиссія за адвокати“.

Прѣдсѣдательтъ: Има прѣдложение отъ г-на Аргириадисъ: „Сждия може да се приеме за адвокатъ безъ испитъ, ако е служилъ 8 год. по сжд. часть“.

Аргириадисъ: Азъ формулирамъ цѣлпй членъ така: „Ония лица, които държатъ диплома или свидѣтелство, че свършили правото, сждии които упражнявали 5 год. нарѣдъ своето звание и не сж биле отчислени по неспособностъ, не се подчиняватъ на условіето изискуемо отъ чл. 4“.

Прѣдсѣд.: Подкрѣпя ли се това прѣдложение? (Подкрѣпя се).

В. Нейчовъ: Искамъ думата да направа прѣдложение.

Прѣдсѣд.: Г-нъ Директоръ има думата.

Дир. Саллбашевъ: Прѣдложението на г-на Аргириадисъ е твърдѣ строго за сждитѣ. Ако се приеме това прѣдложение нѣма да се постигне цѣльта на закона. Цѣльта на закона е да се изгонатъ всички ония адвокати, които недостойно упражняватъ тая професия и немилостиво експлоатиратъ населението. Но, ако приемемъ такъвъ цензъ, ще нанесемъ обида на сждитѣ. Може би слѣдъ 3 год. служение, прѣдсѣдательтъ на Върховното Сждилище да си даде оставката и за него ще бжде твърдѣ обидно да не може да адвокатствува, а да е принуденъ да дава испитъ прѣдъ своитѣ бивши другари. По такъвъ единъ начинъ не може да се добиятъ добри адвокати. Желанието на правителството е, колкото е възможно да бждемъ по устжичиви и да се тури въ практика законътъ по скоро, за да не останатъ мѣста безъ адвокати. Правителството даже, като желае да се повѣри сждбата на населението въ по добри адвокати, и за да се избѣгнатъ ония, които само експлоатиратъ населението — прѣдложило бѣще на комиссіята, щото отъ 3 год. на двѣ да се снесе срокътъ на сждебна служба за да бжде приетъ единъ сждия.

Консуловъ: Отъ обясненията, които по прѣди бѣше далъ г-нъ Нейчовъ и отъ самото условие да се приема безъ испитъ за адвокатъ сждията, който служилъ по сжд. часть 2—3 год. разбирамъ, че не се прѣдполага за ония, които се оказатъ неспособни. Поне до това заключение додохъ. А и правителството именно такъво нѣщо има прѣдъ видъ. И, ако се приема тъй, както азъ прѣдлагамъ, не мисля, че ще бждемъ строги къмъ нашитѣ сждии. Въобще строгостъта може да бжде въ зависимостъ не отъ ограничението, което се туря за да се дава испитъ, но отъ самата программа на испита. Не може да бжде щото комиссіята да е толко вискателна на испита, щото да иска пълни и обширни познания по правото. Затова, ако се приеме, че съ программата ще се искатъ само едни елементарни познания отъ правото, съ цѣлъ да издържатъ испитъ и сждии, то моето

прѣдложение да ся подлагать на испитъ и сѣдиитѣ не е никакъ противно на цѣльта, която гони тоя законъ. Щомъ единъ сѣдия расчитва на своитѣ познания, ще има възможность, като мине прѣзъ такъвъ испитъ, да бѣде удовлетворенъ. За това да ся отхвърли чл. 5 за да ся разбира, че и който има свидѣтелство и който е билъ сѣдия може да даде испитъ.

Прѣдсѣдательтъ: Турямъ на гласуване напрѣдъ прѣдложението на г-на Аргириади. То е вече подкрѣпено, които сж за него—да вдигнатъ рѣка. (Пада).

Воденчаровъ: Асли и трѣбваше да падне това прѣдложение, понеже рѣдко има сѣдии, които да служатъ 5 год., особено като за настоящитѣ сѣдии, ако говоримъ, тѣ са за 4 год. Слѣдъ 4 год. като прѣберемъ каймакътъ за сѣдии, другитѣ да можатъ да адвокатствувать. Азъ бихъ прѣдложилъ, сѣдията, билъ той отъ върховното или отъ окръжно сѣдилище, да не дава испитъ, щомъ е служилъ 4 години.

Д. Стамболовъ: Цѣльта на члена е твърдѣ добра. Тя е, за да ся прѣмахнатъ ония именуеми адвокати, които немилостиво събличатъ населението по срѣдъ пхтя. Отъ друга страна, чини ми ся, този членъ гони цѣлята, да не би адвокатството да ся съсрѣдоточи въ нѣколко души капелисти, както каза г-нъ Нейчовъ. Колкото за мисълта да ся подлагать на испитъ и сѣдиитѣ, не зная до колко е умѣстно. Ако приемемъ едно такъво прѣдложение, тогава цѣльта на тоя членъ не ся постига. Ние сме повѣрили интереситѣ на населението въ тия сѣдии, зацо и сега да не ги повѣримъ, като тѣ искать да бждатъ адвокати, слѣдъ службата си? Мисля, ще бждемъ несправедливи, ако неприемемъ прѣдложението на правителството, цѣльта на което е, както по прѣди казахъ, да ся избѣгне съсрѣдоточението на адвокатството въ нѣколко души капелисти. Г-нъ Воденичарвъ каза, слѣдъ чегирегодишна служба сѣдиитѣ ще ся прѣсѣять и ще остане каймакътъ отъ сѣдиитѣ, тогава да ся приематъ ония, които останатъ безъ служба. Самъ г-нъ Воденчаровъ е прѣдсѣдатель на сѣдилище и да чака слѣдъ четири год. да го прѣсѣять да бжде въ каймака, но да не казва че другитѣ до 4 години не можатъ да бждатъ адвокати. Азъ моля Почитаемото Събрание да приеме членътъ както е прѣдставенъ отъ правителството като заличи само „Върх. и Окр. Сѣдилище“, както прѣдложи г-нъ Бояджиевъ; съ това ще излѣземъ отъ безисходното положение, въ което сме днесъ.

Прѣдсѣд.: Турямъ на гласуване прѣдложението на г-на Бояджиева, което е: „лицата, които сж свършили правото и иматъ диплома или свидѣтелство, и сѣдиитѣ, които сж упражнявали своето звание три години и не сж били отчислени по неспособность, не ся подчиняватъ на условието отъ 4. чл.“ (Пада).

В. Нейчовъ: Искамъ думата. (Прѣдсѣд.: Направете прѣдложението си). Ще го направа, но искамъ думата за разяснение. (Прѣдсѣд.: Прочетете прѣдложението си!) Не съмъ го написалъ още. Сега, г-да, не разбирамъ зацо . . . (Гласове: върху прѣдложението!) Само двѣ думи, г-да, имамъ право да говоря, защото само единъ пхтъ съмъ говорилъ. (Прѣдсѣд.: Направете прѣдложението си.). Да го направа, но не трѣбва ли да го мотивирамъ? (Гласове: доста е мотивирано) Прѣдложението ми е това: „билъ човѣкъ съ диплома или безъ такъва, както и сж-

динтъ, които служили 2, 3, 5 години, да се подлагат на испитъ, като внесатъ една извѣстна сума, въ полза на Областния Ковчегъ“.

Прѣдсѣд. Подкрѣпя ли се това прѣдложение?

К. Калчевъ: То е направено нарочно, за да падне членътъ. Моля, да се гласува членътъ, и ако падне, тогава да се формулира другъ по прѣдложение.

Г. Груевъ: Като Прѣдсѣдателъ на Пост. Комитетъ, считамъ за длъжностъ да кажа нѣкои отъ причинитѣ, които сж прѣдизвикали прѣдставянieto на този законопроектъ. Г-нъ Директорътъ на Правосъдието бѣше прѣдставилъ публично—административенъ правилникъ за да се подложи подъ единъ рѣдъ адвокатската професия. Постоянний Комитетъ разисква тоя въпросъ и, като дойде до заключение, че нѣмаме способни адвокати, за да се състави отъ тѣхъ едно адвокатско съсловие; като знаеше отъ друга страна злоупотрѣбленията отъ сегашнитѣ лица, които нѣматъ тоя срамъ та се наричатъ адвокати, да грабятъ просто хората, и да злоупотрѣбаватъ по всѣки начинъ и, най послѣ, да опропастватъ самитѣ дѣла, които защищаватъ; Постоянний Комитетъ, прѣдъ видъ на всичко това, се произнесе и прѣпорѣчва на правителството, да приготви законъ за адвокатитѣ, като необходимъ, съ който да се турятъ подъ цензъ адвокатитѣ, като се изискватъ извѣстни отъ тѣхъ условия. Това свое рѣшение прати по скоро на Директора, да се распорѣди за изработването на тѣкъвъ врѣмененъ законъ. Директора ето прѣдстави въ Обл. Събрание настоящия законопроектъ. Нѣкои г-да си дадоха мнѣнието за него като да е тоя постояненъ. Други допушаха, че съ строгостта въ закона ще се отвори вратата ни разни злоупотрѣбления. Сега азъ мисля, ако Събранието е въодушевено да има единъ добъръ законъ, то трѣбва де не бждатъ строги условията при които може нѣкой да стане адвокатъ. Отъ друга страна пакъ да има гаранция, че населението дѣйствително ще бжде гарантирано. Наистина, освѣнъ това спорѣдъ тоя законъ можемъ да се добиемъ съ способни адвокати, но тия ще бждатъ неедноцвѣтни. Ще има между тѣхъ и такива, които не всякакви дѣла ще можатъ да защищаватъ. Ако допустнемъ, че ще има такива, то явява се нужда и отъ тоя случай да гарантираме населението. А, спорѣдъ мене, такава гаранция можемъ да намѣримъ само, ако адвокатитѣ ги раздѣлимъ на два разряда. Съ това ще направимъ, щото да не сж хора користолюбиви.

Азъ мисля, че проектътъ отъ правителството е добръ да даде гаранция на населението. Първо казва, че за адвокати можатъ да бждатъ приети хора, които иматъ дипломи или свидѣтелства. За вѣрвание е обаче, че човѣкъ може да има едно свидѣтелство, безъ да знае нѣщо отъ правото. Г-нъ Бояджиевъ прѣдложи да се заличатъ отъ члена думитѣ: „членове отъ върховното и окръжно сѣдилище“, за да остане само „сѣдии които упражнявали своето знание“ и пр. за да се разбиратъ тука и окол. и всички сѣдии. Азъ бихъ се съгласилъ на това прѣдложение. Не съмъ противенъ също и на прѣдложението на г-на Воденичарова да се приематъ сѣдинитѣ слѣдъ четиригодишна служба, защото сѣдия, щомъ е служилъ по сѣдебната часть 4 години, той добива добри познания за юриспруденцията и човѣкъ може съ способностъ да упражнява адвокатството. Не безумѣстно е обаче тукъ да се спомене, че прѣдложението на г-на Воденичарова е напра-

вено прѣдъ видъ на прѣобразуването, което слѣдъ четири години отъ сѣдебната практика въ Областѣта, ще стане по сѣдилищата, та които останатъ безъ служба, да могатъ да ся заловятъ съ адвокатство. Въ такъвъ случай приеманieto на това прѣдложение има голѣма прѣчка. Всичкото е, че *отчислений сѣдия по неспособност не може да ся приеме безъ испитъ*. А уволнението на сѣдиитѣ послѣ помѣнатото прѣсѣвяние, не ще бѣде освѣтъ на основание на неспособностъ. И тѣ, слѣдователно, нѣматъ право да упражняватъ адвокатска професия. Прѣдъ видъ на това, трѣбва да ся прѣдполага, което е и вѣрно, че ще има много хора, които ще опитатъ своитѣ способности прѣдъ испитателната коммисия, — ако издържатъ экзаменъ, ще получатъ диплома съ право да адвокатствуватъ. Това е една добра гаранция за населението, че не ся пропусчатъ неспособни хора въ числото на адвокатитѣ. За още по голѣма обаче гаранция на населението не ще бѣде излишно прѣдложението ми, щото адвокатитѣ да ся раздѣлятъ на два разряда. Едни да могатъ да защищаватъ въ всички сѣдилища, други, които не сж дали испитъ, но иматъ право да защищаватъ, да ся допуснатъ само прѣдъ околийскитѣ сѣдилища. Но това може да бѣде по умѣстно, ако ся прибави въ II-та глава.

Като свършвамъ ще помоля почит. г-да депутати да си съставятъ едно понятие за въпроса какъ да стане, а не да ся разисква безъ да ся знае защо. Азъ правя прѣдложение, 5 чл. да стане тѣй: „Ония лица, които сж свършили факултетъ и притѣжаватъ диплома за д-ръ на правото, както и сѣдиитѣ, които упражняватъ 4 год. нарѣдъ своето звание и не сж били отчислени по неспособностъ, не подлѣжатъ на изискуемото отъ 4 чл. условие“.

Наумовъ: По нѣкога, когато почнемъ да говоримъ, ся показваме съвсѣмъ пазители на интереситѣ на населението. Отпослѣ обаче правимъ такива прѣдложения, които излизатъ въ противорѣчие съ началото. Така захвана и г-нъ Георги Груевъ рѣчѣта си, а свърши съ това: *да ся приематъ за адвокати сѣдии, които служили 4 години*. И той казва, че това е за гаранция на населението. Азъ неотказвамъ това. Ще добава обаче, че ако почакаме още една година съ тоя законъ, ние двойно ще ошетимъ населението съ ония адвокати, които днесъ отпращаватъ адвокатска професия. Затова, ако съ тоя законъ искаме да ограничимъ злоупотрѣбленията, трѣбватъ ни несжмѣнно хора, които да ся прѣдставляватъ прѣдъ сѣдилищата и съ пълно съзнание на длѣжността си, да защищаватъ интереситѣ на своитѣ клиенти съвѣстно. И сега ние търсимъ такива хора между сѣдиитѣ, отъ което излиза, били такива отъ 3 или 4 год. практика по сѣдебната частъ, все ще достигнемъ до една справедливостъ. Значи тукъ зависи отъ врѣмето за службата. Това, ако глѣдаме отъ точка зрѣние на г-на Георги Груева. Принуденъ съмъ обаче да забѣлѣжа, че гаранцията на населението ще бѣде въ двойна и тройна доза, ако би да глѣдаме *качеството, способността* на сѣдиитѣ, а не *врѣмето*, което сж служили. Малко ли сж неспособни сѣдии? Такива 15 години да стоятъ на службата си, пакъ сж тия. А защо ся държатъ на служба? — Защото знаятъ да мълчатъ, знаятъ да ся подлизуркватъ. За да ся държи на мѣстото си той си държи запушени устата, подлизуркка и тогава има благоволенieto. И такъвъ ако бѣде адвокатъ, ще гарантираме населението.

Не щѣхъ да говоря по тоя въпросъ, но за жалость че и азъ ся занимавамъ съ тая професия (Смѣхъ) та трѣбваше да кажа нѣщо. Азъ бѣхъ прѣдсѣдатель на едно сѣдилище и правителството, за да ма испѣди, пращаше ме въ Бургазъ да лова риба. Правителството само ся влияе, а и сѣдитѣ ся подкупватъ, понеже взематъ примѣръ отъ началството (Прѣдсѣд.: Моля, на прѣдмѣта). Като такива работи, по нещастие, ставатъ, знайте, че нѣма да имаме гаранция и въ комисията, която въ бѣдѣще ще испытва адвокатитѣ.

Ако единъ сѣдия въ 4 години добива извѣстна способностъ отъ практика, което г. Георгій Груевъ прѣдложи, да ли въ 4-тѣ години може ся счита и онова врѣме на служение въ окупацията? Защото, ако врѣмето дава практиката, тогава трѣбва и туй да ся разясни. Защото азъ съмъ служилъ тогава (Смѣхъ) Ако ся счита, азъ приемамъ законѣтъ и ако ся приеме само щомъ е служилъ 4 год. Но, въ краенъ случай, ако ся не подкрѣпи това, ще кажа да ся излагатъ всички на испитъ. (Гласове: да ся гласува! Други: да ся отложи!)

Прѣдсѣд.: Тишина! Има прѣдложение за отлагание! (Приема ся).

Дир. Груевъ: Прѣди да ся разидатъ г-да деутатитѣ има да кажа нѣколко думи. (Прѣдсѣд.: Всѣки на мѣстото си, г-да)!

По заповѣдъ на Н. С. Главний Управитель, имамъ честь да съобща на Поч. Обл. Събрание, че вчерашното му разисквание по въпроса за апела, направи неприятно впечатление на Н. С., особено като ся научи, че ся взело за слѣдствие рѣшение, по което ся дава на Върховното Сѣдилище право да тълкува законитѣ и да ги приспособява. Н. С. не отрича компетентността на Върховното Сѣдилище да приспособява единъ законъ както го разумѣва, но не и да ся разумѣва, че то има законодателна власть; такава власть той не може да припознае и не приема. (Гласове: съгласни). Ако Областното Събрание уважава интереситѣ на Областѣта, Н. С. желае, щото да си пази правата, като законодателно тѣло, и Н. С. иска, щото самото Събрание да пази неговитѣ права. Ако Н. С. е издалъ приказъ за апела, то е за да ся испълни единъ съществующъ законъ. Ако тоя срокъ за апела е дълъгъ или късъ, готовъ е да прѣдложи законъ за измѣнението му. Но това направи не да наруши законѣтъ, както вчера ся говори, но да испълни съществуущий. Това съмъ задълженъ да съобща на Почит. Събрание, че ако то приема, щото Върх. Сѣдилище да има право отъ законодателенъ характеръ, той не може да приеме.

Г. Груевъ: Ще кажа, като прѣдсѣдатель, нѣколко думи по поводъ на това. Свѣденіята, които ся дали на Негово Сиятелство за вчерашното ни разисквание, незная какъ, сѣ доста изопачени. Азъ днесъ бѣхъ повиканъ отъ Негово Сиятелство, и отъ разговора му ся видя, че му сѣ дали изопачени свѣденія за заключението по разискванията ни. Азъ му расправихъ подробно работата, ... (не ся разбира) . . . че Събранието като е разисквало не е давало заключение за законодателна власть на Върховното Сѣдилище. Напротивъ, е мислило, че сѣдилищата тълкуватъ законитѣ, когато ги прилагатъ. И Негово Сиятелство (не ся чува). Негово Сиятелство ся увѣри за това.

Прѣдсѣд.: Утрѣ ли ще имаме слѣдующето засѣдание? (Утрѣ). На дневния рѣдъ имаме продължение отъ днешния. Ще стане провѣрка.

Секр. Гуневъ: (чете списъка).

Прѣдсѣд.: На втората провѣрка безъ отпущъ отсѣтствувать: Аристагесъ, Рабинъ Ефенди, Митр. Панаретъ, Мюфти Ефенди и Исмаилъ Ефенди.

Засѣданието ся вдига. (5¹/₂ часа сл. пладне).

Прѣдсѣдалель: **Георги Груевъ**

Подпрѣдсѣдатели: { Д-ръ Янкуловъ
Юруковъ

Секретари: { Гуневъ
Пеневъ

